

Sygn. akt III Ca 1593/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Balion-Hajduk

Protokolant Marzena Makoś

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2019 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko R. P. (P.)

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w W. Ś.

z dnia 4 lipca 2018 r., sygn. akt I C 3034/17

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w W. Ś. do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSO Magdalena Balion-Hajduk

Sygn. akt: III Ca 1593/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 4 lipca 2018r. Sąd Rejonowy w W. Ś. uchylił wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w W. Ś. z dnia 23.03.2018r.,

oddalił powództwo (...) Sp. z o.o. w W. przeciwko R. P. o zapłatę kwoty 560,72 zł wraz z odsetkami i zasądził od powoda na rzecz pozwanego 377zł złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Wierzytelność miała wynikać z umowy pożyczki odnawialnej zawartej przez powoda z pozwanym w dniu 10.05.2016 r. Spłata wypłaconej pożyczki miała następować poprzez comiesięczną wypłatę kwoty minimalnej. Wpłacane środki zaliczane były wg następującej wysokości: odsetki, opłaty i prowizje, zwrot wpłaconego kapitału pożyczki. Wobec braku terminowej spłaty zadłużenia powód dokonał wypowiedzenia umowy.

Pozwany w sprzeciwie od wyroku zaocznego, wnosząc o oddalenie powództwa i uchylenie wyroku zaocznego, podał, że umowa pożyczki jest niepodpisana, wobec czego nie może stanowić podstawy żądania zapłaty. O zawarciu umowy nie świadczy również dokonanie przelewu na rachunek bankowy powoda.

Sąd Rejonowy w oparciu o regulacje art. 232 zd. 1 k.p.c. oraz art. 6 k.c. uznał, że brak jest dowodów, z których wynikałoby zawarcie umowy pożyczki z pozwanym, wysokość należności dochodzonej pozwem, jak i termin jej

płatności oraz wymagalność świadczenia. W szczególności nie jest możliwe ustalenie czy pozwany wykorzystał przyznany mu limit. Powód, poza kserokopiami umowy pożyczki odnawialnej z 10.05.2016 r., Załącznika nr 1 stanowiącego wzór odstąpienia od umowy, Załącznika nr 2 – Regulamin udzielania pożyczek przez (...) sp. z o.o., Załącznika nr 3 tabela opłat i prowizji na dzień zawarcia umowy, Formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego, potwierdzenia wykonania transakcji płatniczej, wezwań do zapłaty, które nie zostały poświadczone za zgodność z oryginałem w sposób przewidziany w art. 129 § 2 k.p.c. i wobec czego nie stanowią dowodu z dokumentu, nie przedłożył żadnych dowodów potwierdzających twierdzenia zawarte w pozwie

Powód w apelacji zarzucił wyrokowi:

- nierozpoznanie istoty sprawy poprzez brak zbadania zasadności dochodzonego roszczenia z uwagi na błędne uznanie, że pomiędzy powodem, a pozwanymi nie doszło do zawarcia umowy pożyczki odnawialnej,

- naruszenie przepisów postępowania, to jest:

- art. 129 § 2 k.p.c. w związku z art. 245 k.p.c. przy poprzez ich niewłaściwe zastosowanie w stosunku do dowodów w postaci wydruków komputerowych, to jest umowy pożyczki odnawialnej oraz załącznikiem nr 1 do 3, formularza informacyjnego, potwierdzenia przelewu kwoty 350 zł, potwierdzenia przelewu kwoty 1 zł tytułem opłaty weryfikacyjnej, raportu księgowości oraz zmian na rachunku pozwanego w sytuacji, w której dowodów tych nie można było zakwalifikować jako dowodów z dokumentów prywatnych,

- art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i odmowę przyznania przez sąd mocy dowodowej wymienionym dokumentom z powodu braku przedłożenia ich oryginałów bądź kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem, podczas gdy dowody załączone przez powoda do pozwu są albo dowodami w postaci wydruków komputerowych albo kopiami dokumentów wysłanych przez powoda do pozwanego jak wezwanie do zapłaty, a zatem powód nie był w stanie przedłożyć ani ich oryginałów ani kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem,

- art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolną ocenę dowodów, co w konsekwencji doprowadziło do dokonania błędnych ustaleń faktycznych polegających na przyjęciu, że pozwany nie zapoznał się z warunkami umowy pożyczki odnawialnej oraz ich nie zaakceptował, podczas gdy procedura zawarcia umowy pożyczki w formie elektronicznej jest tak skonstruowana, że zostaje ona zawarta i kwota pożyczki zostaje wypłacona dopiero po otrzymaniu przez pożyczkobiorcę projektu umowy pożyczki wraz załącznikami oraz po akceptacji przez pożyczkobiorcę treści tej umowy wraz załącznikami,

- art. 308 § 1 k.p.c. przez niezastosowanie i niedopuszczenie dowodów przedłożonych przez powoda

- art. 217 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. przez odmowę dopuszczenia wniosku dowodowego o zobowiązanie (...) Bank (...) SA w K. do wskazania, kto jest posiadaczem rachunku bankowego prowadzonego w tym banku o numerze (...) w sytuacji, w której z rachunku dokonywany był przelew na rzecz powoda opłaty weryfikacyjnej w wysokości 1 zł i na ten rachunek przelano kwotę pożyczki,

- naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest:

- art. 65 § 2 k.c. przez dokonanie błędnej wykładni oświadczeń woli stron umowy pożyczki odnawialnej i przyjęcie, że pozwany nie wprowadził swojego oświadczenia woli do środka komunikacji elektronicznej i nie zaakceptował warunków i treści umowy, podczas gdy umowa została zawarta, a kwota pożyczki wypłacona dopiero po otrzymaniu przez pożyczkobiorcę projektu umowy pożyczki z załącznikami i po akceptacji przez pożyczkobiorcę treści tej umowy z załącznikami,

- art. 720 § 1 i 2 k.c. przez błędną wykładnię i błędne uznanie, że umowa pożyczki może zostać zawarta wyłącznie w formie pisemnej,

- naruszenie art. 5 pkt 13 ustawy z 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1957 roku pr.bank.

Skarżący wniósł o zobowiązanie przez sąd (...) Bank (...) do wskazania, kto jest posiadaczem rachunku bankowego prowadzonego w tym banku o numerze (...).

W oparciu o te zarzuty powód wniósł o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji z pozostawieniem w temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania ewentualnie o zmianę wyroku w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 560,72 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz kosztami procesu za obie instancje.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje i pominięcie przez sąd wszelkich dowodów jako spóźnionych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie w całości.

Sąd Rejonowy, odmawiając mocy dowodowej przedstawionym przez stronę powodową środkom dowodowym nie rozpoznał istoty sprawy.

Odnosząc się do złożonego w apelacji wniosku dowodowego o zwrócenie się do (...) Banku (...) o informację kto jest właścicielem konta, z którego wpłynęła do powoda opłata weryfikacyjna i na które powód przekazał kwotę pożyczki należy uznać, iż wniosek ten nie jest spóźniony, albowiem został zgłoszony już w odpowiedzi na sprzeciw od wyroku zaocznego, a w apelacji ponowiony. Z uwagi jednak na rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego wniosek ten będzie rozpoznawany przez sąd pierwszej instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów apelacji należy uznać je za trafne. Przede wszystkim sąd nie przeanalizował treści przedstawionych przez stronę powodową dokumentów, uznając że skoro nie stanowią dokumentów tylko ich kserokopie, to nie mogą stanowić dowodu. Z dokumentów tych natomiast wynika, strony umowy pożyczki zawarły ją drogą elektroniczną, przez internet.

Z treści załącznika nr 2 do umowy stanowiącego regulamin udzielania pożyczek wynika: § 3 pkt 1 - do zawarcia umowy i otrzymania pożyczki konieczne jest utworzenie własnego konta przez zarejestrowanie się na stronie (...) § 3 pkt 7 - umowa może zostać zawarta jedynie z osobą, która spełnia określone w tym punkcie warunki tj. m.in. pobierze formularz informacyjny dla swojej pożyczki, zaakceptuje regulamin i pobierze projekt swojej umowy i zaakceptuje warunki tej umowy, § 8 pkt 8 stanowi, że po zawarciu umowy wypłata środków nastąpi, jeśli pożyczkobiorca przeleje na wskazany rachunek bankowy 1 zł celem potwierdzenia swojej tożsamości. Złożony więc w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji wniosek dowodowy o zweryfikowanie, kto jest posiadaczem rachunku, z którego przelano 1 zł na rzecz pożyczkodawcy jest istotnym dowodem dla potwierdzenia czy pozwany zawierał ze stroną umowę pożyczki odnawialnej czy nie. Wniosek ten nie został przez sąd pierwszej instancji w ogóle rozpoznany.

W pozostałym zakresie nie można również zgodzić się za sądem pierwszej instancji, iż powód nie przedstawił żadnych dowodów, które wskazują na zawarcie umowy przez strony. Sąd nie może domagać się od strony warunków, które z uwagi na formę elektroniczną zawartej umowy nie mogą zostać spełnione.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z 10 grudnia 2003 roku sygn. akt: V CZ 127/03 wskazał, że oświadczenie woli w postaci elektronicznej dokonywane on line zostaje złożone z chwilą jego przejścia do systemu informatycznego prowadzonego i kontrolowanego przez odbiorcę, to jest w momencie przyjęcia oświadczenia przez serwer odbiorcy i zarejestrowania na nim odpowiednich danych.

Sąd Rejonowy zanim dokonał oceny czy zawarte w aktach kopie są dokumentami czy nie, winien ustalić charakter tych dokumentów, czy ich natura pozwala na zażądanie oryginałów dokumentów, ustalić które z okoliczności są sporne, i sytuacji, gdy sąd sam ma wątpliwości co do treści przedstawionych kopii dokumentów, winien zastosować regulację art. 208 § 1 pkt 5 k.p.c. zgodnie, z którym przewodniczący stosownie do okoliczności wyda przed rozprawą

na podstawie pozwu i innych pism procesowych zarządzenia mające na celu przygotowanie rozprawy, w szczególności może zarządzić przedstawienie dokumentów, przedmiotów oględzin, ksiąg, planów itd. i zastosować odpowiedni termin i rygor. W przypadku braku takiego zarządzenia błędnym jest zaskakiwanie strony dopiero w uzasadnieniu wydanego orzeczenia, iż przedstawione przez nią dokumenty takimi dokumentami nie są, gdyż stanowią jedynie niepotwierdzone kopie.

Sąd Okręgowy, mając to wszystko na uwadze, uznał, iż Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, co skutkowało uchynieniem zaskarżonego wyroku na podstawie art. 386 § 4 k.p.c.

SSO Magdalena Balion – Hajduk